

Simone Weil, Útlak a svoboda, 1934

Obraz svobodné společnosti v teorii

Právě dokonalá svoboda by nám měla pomoci v našich snahách jasně vyjádřit sebe sama¹. Ne snad v naději, že jí opravdu dosáhneme, ale v naději, že dosáhneme menší nedokonalosti naší současné svobody. To nejlepší totiž můžeme pochopit pouze prostřednictvím dokonalosti. Můžeme se ale vydat jen cestou² k absolutní dokonalosti. Ta je sice stejně tak nerealizovatelná jako sen, ale na rozdíl od snu se vztahuje k realitě.³ Umožňuje seřadit situace, ať už reálné nebo splnitelné, od těch nejbezvýznamnějších až po ty nejhodnotnější. Dokonalá svoboda nemůže být chápána jako něco, co jednoduše spočívá ve ztrátě nutnosti, jejíž tlak pocítujeme neustále - a dokud člověk bude žít, to znamená dokud bude vytvářet jeden nicotný fragment tohoto nelítostného světa, tento tlak nutnosti ani na okamžik neochabne.⁴ Ve světě, ve kterém žijeme, ale nemůže nastat takový stav, ve kterém by člověk našel tolik požitku a tak málo námahy, což⁵ by se mu líbilo, snad kromě fikce. Je pravda, že příroda je k lidským potřebám jednou milostivá, jednou naopak nelítostná, a to v závislosti na klimatu a době. Ale doufat v zázračný vynález, který by ji učinil shovívavou všude a pro všechny⁶, je asi tak rozumné jako byla očekávání světa na přelomu prvního a druhého tisíciletí našeho letopočtu.

B

---

¹ To ne, jde o to si představit dokonalou svobodu ...

² Lépe: směřovat se dá jen k.../ řídit se dá jen ideálem

³ Jako mezník/měřítka

⁴ Ano, velmi dobře!

⁵ Lépe: jak

⁶ jednou provždy